

LATVIJAS REPUBLIKA
LUDZAS NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģistrācijas Nr.90000017453, Raiņa iela 16, Ludza, Ludzas novads, LV-5701

Tālrunis (+371) 65707400, e-pasts: pasts@ludzasnovads.lv

Ludzā

4. pielikums

Apstiprināts ar

Ludzas novada pašvaldības domes
2022.gada 30.jūnija sēdes lēmumu
(protokols Nr.12, 1.§)

**SO “LATVIJAS NAMU PĀRVALDĪTĀJU UN APSAIMNIEKOTĀJU
ASOCIĀCIJA”**

SO “LATVIJAS NAMU PĀRVALDĪTĀJU UN APSAIMNIEKOTĀJU ASOCIĀCIJA” (turpmāk LNPA) atbildot uz Ludzas novada pašvaldības iesniegumu Par viedokļa sniegšanu norāda, ka LNPA neveic katras atsevišķas pašvaldības kapitālsabiedrību ietekmes izvērtēšanu uz namu pārvaldīšanas pakalpojumu tirgu atsevišķā teritorijā. LNPA var sniegt vispārēju viedokli par Ludzas novada pašvaldības līdzdalības saglabāšanu uzskaitītajos uzņēmumos.

LNPA norāda, ka Latvijas normatīvie akti paredz dzīvokļu īpašnieku pienākumu un tiesības gan pārņemt māju kopīpašuma pārvaldīšanu no pašvaldības, gan brīvi izvēlēties kopīpašuma pārvaldīšanas pakalpojuma sniedzēju. Pašvaldības pienākums ir veicināt dzīvokļu īpašnieku iesaistīšanos māju kopīpašuma pārvaldīšanā un māju pārņemšanu no pašvaldības. Pašvaldība šo funkciju var realizēt gan ar tās pārziņā esošo kapitālsabiedrību palīdzību gan izmantojot citus administratīvos resursus. Ja Ludzas novada pašvaldības kapitālsabiedrībām SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks”, SIA “Zilupes LTD” nav dotas nekādas priekšrocības attiecībā pret citiem namu pārvaldīšanas tirgus dalībniekiem, tad ne pašvaldībai, ne tās pārstāvētam uzņēmumam nevajadzētu būt izšķirošai nozīmei dzīvokļu īpašnieku kopīpašuma pārvaldītāja izvēlē. Izvērtējot iesniegumam pievienotos materiālus var secināt, ka kaut arī dzīvokļu īpašnieki pārsvarā izmanto SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks”, SIA “Zilupes LTD” pakalpojumus, tomēr reģionālajā tirgū ir sastopami arī citi namu kopīpašuma pārvaldīšanas uzņēmumi un ir izveidotas vairākas dzīvokļu īpašnieku biedrības. Būtu vēlams Ludzas novadā aktivizēt namu pārvaldīšanas pakalpojumu tirgu plašāk iesaistot pašus dzīvokļu īpašniekus, bet no tirgus viedokļa pašvaldību dalība savās kapitālsabiedrībās neietekmē namu pārvaldīšanas pakalpojuma brīvas konkurences apstākļus.

Nemot vērā, ka SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD” darbība nav tikai daudzdzīvokļu namu kopīpašuma pārvaldīšana, iespējams pašvaldībai ir nepieciešams saglabāt savu līdzdalību iepriekš minētajos uzņēmumos. No konkurences viedokļa apstāklim, ka pašvaldība ir kapitālsabiedrības īpašnieks namu pārvaldīšanas tirgū nav nozīmes, ja pašvaldības pārstāvēts uzņēmums strādā brīva tirgus apstākļos, kur pieprasījumu pēc uzņēmuma sniegtā pakalpojuma nosaka daudzdzīvokļu namu dzīvokļu īpašnieki nevis pašvaldība.

Biedrība “LATVIJAS ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS UZŅĒMUMU ASOCIĀCIJA”

Biedrība “LATVIJAS ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS UZŅĒMUMU ASOCIĀCIJA” (turpmāk – LASUA) ir saņēmusi Ludzas novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2022. gada 5. aprīļa vēstuli, kurā norādīts, ka Pašvaldība atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma pārejas noteikumu 30. punktam administratīvi teritoriālās reformas ietvaros izpilda likuma 7. pantā noteikto pienākumu un veic līdzdalības pārvērtēšanu kapitālsabiedrībās. Ievērojot to, ka Pašvaldība ir veikusi līdzdalības izvērtējumu SIA “Ludzas apsaimniekotājs” un SIA “ALLAS”, Pašvaldība lūdz LASUA sniegt atzinumu par juridisko un ekonomisko izvērtējumu atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantam. Pašvaldība savai vēstulei pievienojusi tās veikto tiešās līdzdalības izvērtējumu Pašvaldības kapitālsabiedrībās (turpmāk – Izvērtējums).

[1] Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Ievērojot iepriekš minēto, LASUA sniedz savu viedokli par Pašvaldības tiešās līdzdalības saglabāšanu SIA “Ludzas apsaimniekotājs” un SIA “ALLAS”. Vienlaikus LASUA vērš uzmanību, ka tā ir sabiedriska organizācija, kuras biedri ir profesionāli uzņēmumi, kas nodarbojas ar sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanu, savākšanu, uzglabāšanu, apstrādi, pārkraušanu, pārstrādi, apglabāšanu un rūpniecisko atkritumu izvešanu, kā arī sniedz virkni citus komunālos pakalpojumus. LASUA misija ir pārstāvēt savu biedru ekonomiskās, sociālās un profesionālās intereses, sekmējot sociāli atbildīgu atkritumu saimniecības uzņēmumu kompleksu attīstību Latvijā.

[2] LASUA norāda, ka tās ieskatā Pašvaldībai, lemjot par tās līdzdalības saglabāšanu SIA “Ludzas apsaimniekotājs” un SIA “ALLAS”, ir nepieciešams veikt pamatotu un izvērstu rīcības izvērtējumu, lai tādējādi garantētu, ka darbības tiek veiktas atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmajai daļai ciktāl likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;

2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;

3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pants no valsts pārvaldes efektivitātes un sabiedrības vispārējo interešu viedokļa ierobežo valsts un pašvaldības komercdarbības veikšanu, paredzot izņēmuma gadījumus, kad šāda darbība ir pieļaujama un ir uzskatāma par atbilstošu tiesību normu jēgai un mērķim.

[3] ***Par Pašvaldības daļību SIA “Ludzas apsaimniekotājs”:***

Izvērtējumā norādīts, ka SIA „Ludzas apsaimniekotājs” tika izveidots ar mērķi nodrošināt no Pašvaldības autonomo funkciju izpildes izrietošos uzdevumus, tas ir, sniegt

iedzīvotājiem un uzņēmumiem (organizācijām) komunālos pakalpojumus. SIA "Ludzas apsaimniekotājs" uz deleģējuma līguma pamata veic no Pašvaldības autonomo funkciju izpildes izrietošus pārvaldes uzdevumus:

- daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošana un pārvaldīšana;
- sadzīves atkritumu apsaimniekošana;
- ūdensapgādes, kanalizācijas, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana;
- siltumapgādes pakalpojumu organizēšana;
- teritorijas labiekārtošana un sanitārās tīrības nodrošināšana

Normatīvie akti nosaka Pašvaldībai vairākums pienākumus atkritumu apsaimniekošanas jomā, tostarp likuma "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas 1. punkts noteic nepieciešamību organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus, tajā skaitā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, bet Atkritumu apsaimniekošanas likums citastarp paredz pašvaldībai pienākumu, organizējot, plānojot un veicot atkritumu apsaimniekošanu, ievērot tiesību aktos noteiktos mērķus, kas vērsti uz vides aizsardzības veicināšanu. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8. panta pirmo daļu pašvaldība savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus, organizē visu sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, kā arī būvdarbu veikšanas procesā radušos ražošanas atkritumu, uz kuriem neattiecas normatīvie akti par būvniecībā radušos atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtību, apsaimniekošanu.

Saskaņā ar Izvērtējumu SIA "Ludzas apsaimniekotājs" ir noteikusi vienu no darbības mērķiem: organizēt normatīvajiem aktiem atbilstošu un iedzīvotājiem labvēlīgu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, kas ir saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principiem. SIA "Ludzas apsaimniekotājs" nodrošina atkritumu izvešanu uz deleģējuma līguma pamata, nosakot to galvenos pamatuzdevumus:

- atkritumu savākšanas vietu ierīkošanas un uzturēšana;
- atkritumu savākšana un nogādāšana atkritumu poligonā;
- saņemt nepieciešamās licences un atļaujas, sniegt pakalpojumu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem tiesību aktiem un Eiropas Savienības tiesību normās noteiktajām prasībām;
- slēgt līgumus par pakalpojumu sniegšanu ar pakalpojumu lietotājiem;
- paplašināt atkritumu lietotāju skaitu u.c.

Izvērtējumā Pašvaldība secinājusi, ka SIA "Ludzas apsaimniekotājs" pakalpojumi nodrošina iedzīvotāju ikdienas vajadzības, netieši ietekmē labklājības, drošības un ekonomiskas aktivitātes kopumā, pievilcīgas vides veidošanu (teritorijas labiekārtošanā), pašvaldības īpašuma uzturēšana un apsaimniekošanu. Tāpat Pašvaldība Izvērtējumā atzinusi, ka SIA "Ludzas apsaimniekotājs" pakalpojumu cenas nekropļo tirgus cenu politiku, un sniegtie pakalpojumi neierobežo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas brīvajā tirgus nišā, neierobežoti piemērojot pakalpojumu pārdošanas veicināšanas paņēmienus, piesaistot potenciālos klientus. Līdz ar to Pašvaldība atzinusi, ka SIA "Ludzas apsaimniekotājs" ar savu darbību daļēji novērš tirgus nepilnību, jo tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā. SIA "Ludzas apsaimniekotājs" sniedz pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvas teritorijas attīstībai.

Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas modelis ir atkarīgs tieši no konkrētās pašvaldības vēlmēm un iespējām. LASUA nav zināmi tādi apsvērumi, kas liecinātu, ka Pašvaldības iedzīvotāji nebūtu apmierināti ar SIA "Ludzas apsaimniekotājs" sadarbību ar Pašvaldību. Tāpat saskaņā ar LASUA rīcībā esošo informāciju SIA "Ludzas apsaimniekotājs" Pašvaldībā atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus veic kvalitatīvi, atbildīgi, kā arī nepārtraukti attīsta un investē līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas

infrastruktūrā, tādējādi sekmējot atbildīgu atkritumu saimniecības attīstību Latvijā. Kā redzams no Izvērtējuma, Pašvaldības secinājumi iepriekš minēto LASUA viedokli faktiski apstiprina.

[4] *Par Pašvaldības dalību SIA "ALAAS":*

Saskaņā ar Izvērtējumu SIA "ALAAS" tika izveidots ar mērķi nodrošināt, no Pašvaldības autonomo funkciju izpildes izrietošos uzdevumus, tas ir, sniegt iedzīvotājiem un uzņēmumiem (organizācijām) komunālos pakalpojumus. SIA "ALAAS" uz deleģējuma līguma pamata veic no Pašvaldības autonomo funkciju izpildes izrietošus pārvaldes uzdevumus:

- sadzīves atkritumu apsaimniekošana;
- atkritumu apglabāšanas poligonā.

SIA "ALAAS" ir sadzīves atkritumu poligona "Križevņiki" apsaimniekotājs. Atkritumu poligonā "Križevņiki" tiek apsaimniekoti Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošajās pašvaldībās savāktie atkritumi.

Valsts vai pašvaldība ir tiesīga noteikt, kuram pakalpojumam vai precei ir piešķirams stratēģiski svarīga pakalpojuma statuss, kas galvenokārt ir atkarīgs no ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, kā arī normatīvajiem aktiem. Liela daļa pašvaldību ir atzinušas atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu par stratēģiski svarīgu pakalpojumu.

Novērtējot sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma nozīmi un tā atbilstību stratēģiski svarīgu pakalpojumu statusam, jāņem vērā attiecīgā pakalpojuma būtība un šajā sakarā Pašvaldībai noteiktie pienākumi. Atkritumu apsaimniekošanas likums nosaka Pašvaldībai virkni pienākumu atkritumu apsaimniekošanas jomā, tajā skaitā saistībā ar dažādu lēmumu pieņemšanu attiecībā uz sadzīves atkritumu poligonu, kas atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, tostarp, tā darbības uzraudzību un kontroli. Turklāt jāņem vērā, ka atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2021.–2028. gadam paredzēts izveidot reģionālos atkritumu apsaimniekošanas centrus, kuru izveides pamatā būs sadzīves atkritumu apsaimniekošanas poligoni, izmantojot pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru un veicinot simbiozi starp reģiona komersantiem un pašvaldībām aprites ekonomikas ieviešanai. Tādējādi nākotnē paredzams, ka sagaidāma pašvaldību papildu iesaiste jautājumos, kas saistīti ar reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru izveidi un darbības organizēšanu.

Kā minēts Izvērtējumā, SIA "ALAAS" ir noteikusi vienu no darbības mērķiem: organizēt normatīvajiem aktiem atbilstošu un iedzīvotājiem labvēlīgu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, kas ir saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principiem. SIA "ALAAS" nodrošina atkritumu izvešanu uz deleģējuma līguma pamata, nosakot to galvenos pamatuzdevumus:

- atkritumu apglabāšanas poligonā;
- atkritumu savākšanas vietu ierīkošanas un uzturēšana;
- atkritumu savākšana un nogādāšana atkritumu poligonā;
- saņemt nepieciešamās licences un atļaujas, sniegt pakalpojumu atbilstoši

Latvijas Republikas normatīvajiem tiesību aktiem un Eiropas Savienības tiesību normās noteiktajām prasībām;

- slēgt līgumus par pakalpojumu sniegšanu ar pakalpojumu lietotājiem;
- paplašināt atkritumu lietotāju skaitu u.c.

Ievērojot minēto, Pašvaldība Izvērtējumā secinājusi, ka SIA "ALAAS" darbība, apsaimniekojot atkritumu poligonu "Križevņiki", nodrošinot sadzīves atkritumu apglabāšanu, ir uzskatāma par atbilstošu Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 2. un 3.punktam, t.i., tiek radīti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un pārvaldīts tāds īpašums, kas ir stratēģiski svarīgs valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai. Vienlaikus Pašvaldība Izvērtējuma ietvaros atzinusi, ka SIA "ALAAS" pakalpojumu cenas

nekropļo tirgus cenu politiku un sniegtie pakalpojumi neierobežo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas brīvajā tirgus nišā, neierobežoti piemērojot pakalpojumu pārdošanas veicināšanas paņēmienus piesaistot potenciālos klientus.

Lai gan tikai Pašvaldība var izvērtēt tās dalības SIA “Ludzas apsaimniekotājs” un SIA “ALAAS” ieguvumus, iespējams, pašvaldībām noteiktos pienākumus atkritumu apsaimniekošanas jomā un kontroli pār atkritumu apsaimniekotāja darbību, tostarp sagaidāmās saistības, izveidojot reģionālos atkritumu apsaimniekošanas centrus, efektīvāk ir realizēt, īstenojot dalībniekiem paredzētās pilnvaras. Ievērojot visu iepriekš minēto, kā arī ņemot vērā Izvērtējumā un spēkā esošajos normatīvajos aktos noteikto, LASUA ieskatā Izvērtējumā ietvertais novērtējums ir atbilstošs normatīvajiem aktiem, kā arī pietiekami pamatots un izvērstis, lai Pašvaldība varētu skatīt jautājumu par tās līdzdalības saglabāšanu SIA “Ludzas apsaimniekotājs” un SIA “ALAAS”.

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerā

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerā (turpmāk – LTRK) ir saņēmusi Ludzas novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2022.gada 6. aprīļa vēstuli Nr. 3.1.1.8/2022/1337-N “Par līdzdalības pārvērtēšanu kapitālsabiedrībās”, ar ko Pašvaldība informē, ka tā ir veikusi tiešās līdzdalības izvērtējumu sabiedrībām ar ierobežotu atbildību “Ludzas apsaimniekotājs”, “Kārsavas namsaimnieks”, “Zilupes LTD”, “ALAAS”, “Ludzas medicīnas centrs”, “Zilupes veselības un sociālās aprūpes centrs” un “Kārsavas slimnīca”. Kā arī Pašvaldība lūdz sniegt atzinumu par juridisko un ekonomisko izvērtējumu atbilstoši VPIL 88.pantam.

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu, publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem. Atbilstoši šī likuma 4.panta pirmajai daļai, publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantam. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai. LTRK uzskata, ka publiskā pārvalde var iesaistīties komercdarbībā, ja tā izpilda vismaz vienu no diviem kritērijiem: 1) publiskas pārvaldes kapitālsabiedrība apsaimnieko valsts interesēm nozīmīgus stratēģiskos aktīvus, nodrošinot to vērtības pieaugumu un tautsaimniecības izaugsmi, vienlaikus nesot atbildību sabiedrības priekšā par to izmantošanu, un/vai 2) iesaistoties komercdarbībā tiek novērstas brīvā tirgus nepilnības¹.

LTRK norāda, ka detalizētāks viedoklis par kapitālsabiedrībām SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Krāslavas namsaimnieks”, SIA “Zilupes LTD”, SIA “ALAAS” diskusijās ar LTRK biedriem netika izveidots, tāpēc aicina Pašvaldību, lemjot par līdzdalības saglabāšanu šajās kapitālsabiedrībās, ņemt vērā augtāk minētos LTRK priekšnoteikumus. Tāpat LTRK aicina pārskatīt šo kapitālsabiedrību sniegtos pakalpojumus un pēc iespējas vairāk kapitālsabiedrību darbības nodrošināšanā iesaistīt privāto sektoru.

SIA “Ludzas medicīnas centrs”

---

¹ LTRK pamatnostādnes publiskas personas dalībai komercdarbībā. Pieejamas šeit: https://www.ltrk.lv/sites/default/files/inline-files/LTRK_pn_publisk%C4%81s%20p%C4%81rvaldes%20dal%C4%abba%20komerced_0.pdf

Ludzas novada pašvaldībai 42.05352% kapitāla daļas pieder SIA “Ludzas medicīnas centrs”, pārējās - valstij, Veselības ministrijai. Pašvaldība vēstulē norāda, ka “SIA “Ludzas medicīnas centrs” tika izveidots ar mērķi nodrošināt uz pacientu vērstu, kvalitatīvu, pirmā līmeņa slimnīcas statusam atbilstošu veselības aprūpi iedzīvotājiem Ludzas novadā un sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rēzeknes slimnīca” sadarbības teritorijā.

SIA “Ludzas medicīnas centrs” veic izrietošus pārvaldes uzdevumus:

1. Slimnīcu darbība (86.10);
2. Veselības aizsardzība (86);
3. Pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (86.90);
4. Aprūpes centru pakalpojumi (87.10);
5. Garīgās atpalicības, garīgās veselības traucējumu un atkarības ārstēšanas pakalpojumi (87.20);
6. Veco ļaužu un invalīdu aprūpe (87.30);
7. Cita veida sociālās aprūpes pakalpojumi ar izmitināšanu (87.90);
8. Sava nekustama īpašuma pirkšana un pārdošana (68.10);
9. Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (68.20);
10. Datu apstrāde, uzturēšana un ar to saistītās darbības (63.11);
11. Cita veida ēdināšanas pakalpojumi (56.29);
12. Pārējo apmešanās vietu darbība (55.90);
13. Pārējais pasažieru sauszemes transports (49.3).”

Pamatojoties uz 2021.gada pārskata datiem, kapitālsabiedrība strādā ar peļņu, ieņēmumu sadalījums pa pakalpojumu grupām ir:

- ieņēmumi no finansējuma par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem 81%;
- ieņēmumi no finansējuma Covid -19 11%;
- pacientu iemaksas, maksas medicīniskie pakalpojumi 7%;
- citi pakalpojumi 1% (nomas maksa par nekustama īpašuma izmantošanu, u.c.).

Pašvaldība norāda: “2019. gadā SIA “Ludzas medicīnas centrs” specifiskā atbalsta mērķa 9.3.2. “Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru 3. kārtā” ietvaros īstenoja ERAF projektu “Kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana SIA “Ludzas medicīnas centrs” attīstot veselības aprūpes infrastruktūru”. Projekta gaitā tika iegādātas medicīniskās tehnoloģijas aprūpes nodaļai, dienas stacionāram, funkcionālās diagnostikas, ftiziopneimonologa kabinetam, diagnostiskās radioloģijas nodaļai, dermatologa, otolaringologa, ķirurga un ginekologa kabinetiem. Savukārt, lai nodrošinātu ambulatoro veselības pakalpojumu pieejamību, izbūvēts āra lifts pie poliklīnikas ēkas.

Pakāpeniski tiek sakārtota infrastruktūra, 2021. gadā notiek jumta seguma nomaiņas darbi slimnīcas vecā korpusa ēkai, plānots piedalīties specifiskā atbalsta mērķa 4.2.2. projektu konkursā “Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās” un veikt energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus Ludzas poliklīnikas ēkā.”

Pašvaldības vēstulē tiek secināts, ka: “Sniedzot pakalpojumus ambulatorajā veselības aprūpē, saglabājas veselīga konkurence ar privāto sektoru.” LTRK ieskatā, iepriekš minētie ieguldījumi, īpaši ambulatorajā segmentā, kropļo godīgu konkurenci, jo NVD, iepērkot pakalpojumus no ārstniecības iestādēm, tarifos ir iekļāvis arī ēku, iekārtu amortizāciju. Papildus nofinansējot šo pozīciju no citiem finanšu avotiem, veidojas negodīga konkurence. Neraugoties, ka vēstulē tiek teikts: “pašvaldībai ir svarīga joma minēto pakalpojumu kvalitātes standarta/prasību noteikšanā un pieejamības nodrošināšanā

savā administratīvajā teritorijā”, minētais liek apšaubīt to, jo pašvaldībai nav noteicošā loma kapitālsabiedrības attīstībā, ja lielākā daļa kapitāldaļu pieder valstij.

SIA “Zilupes veselības un sociālās aprūpes centrs”

Ludzas novada pašvaldībai 100% kapitāla daļas pieder SIA “Zilupes veselības un sociālās aprūpes centrs”. Pakalpojumi ir pieejami Zilupes pilsētas un Ludzas novada iedzīvotājiem un novada viesiem. Vēstulē pašvaldība norāda, ka “SIA “Zilupes veselības un sociālās aprūpes centrs” tika izveidots ar mērķi nodrošināt uz pacientu vērstu, kvalitatīvu, veselības un sociālo aprūpi iedzīvotājiem Ludzas novadā.

SIA “Zilupes veselības un sociālās aprūpes centrs” veic izrietošus pārvaldes uzdevumus:

1. Veco ļaužu un invalīdu aprūpe (87.30)
2. Zobārstu prakse (86.23).”

Kapitālsabiedrība 2021.gadu ir noslēgusi ar nelieliem zaudējumiem, 2743 eur, iepriekšējos divus gadus strādājusi ar peļņu. “Pamatojoties uz 2021.gada pārskata datiem, ieņēmumu sadalījums pa pakalpojumu grupām ir šāds:

- ieņēmumi no veco ļaužu un invalīdu aprūpes 70%;
- ieņēmumi no zobārstu prakses 25%;
- citi pakalpojumi 5% (ieņēmumi no veļas mazgāšanas, nomas maksa par nekustama īpašuma izmantošanu, u.c.).”

Nemot vērā augstākminēto, pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībā ir atbalstāma, vienlaicīgi vērtējams, vai citi pakalpojumi, piemēram, veļas mazgāšana, nav nododama ārpkalpojumā, un nav jāatsakās no transporta pakalpojumiem.

SIA “Kārsavas slimnīca”

Ludzas novada pašvaldībai 100% kapitāla daļas pieder SIA “Kārsavas slimnīca”.

SIA “Kārsavas slimnīca” tika izveidots ar mērķi nodrošināt uz pacientu vērstu, kvalitatīvu, veselības aprūpi iedzīvotājiem Ludzas novadā.

SIA “Kārsavas slimnīca” veic izrietošus pārvaldes uzdevumus:

- Specializētā ārstu prakse (86.22);
- Vispārējā ārstu prakse (86.21);
- Zobārstu prakse (86.23);
- Pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (86.90);
- Cita veida sociālās aprūpes pakalpojumi ar izmitināšanu (87.90).

Pašvaldības vēstulē norādīts, ka 2021.gadu kapitālsabiedrība noslēgusi ar nelielu peļņu, 2400 eur0, savukārt iepriekšējie divi gadi noslēgti ar zaudējumiem. “Pamatojoties uz 2021.gada pārskata datiem, ieņēmumu sadalījums pa pakalpojumu grupām ir šāds:

- ieņēmumi no finansējuma par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem 49%;
- maksas medicīniskie pakalpojumi 45%;
- pacientu iemaksas 5%;
- citi pakalpojumi 1% (pacienta iemaksa par atbrīvotām kategorijām, nomas maksa par nekustama īpašuma izmantošanu, u.c.).”

Pašvaldība vēstulē norāda, ka “SIA “Kārsavas slimnīca” sniedz medicīniskos un sociālās aprūpes pakalpojumus Kārsavas pilsētas un citu novadu iedzīvotājiem. Sabiedrība apkalpo Kārsavas pilsētu un piecus pagastus. Iestādē darbojas sekojošas struktūrvienības: ambulatori-konsultatīvā nodaļa ar dienas stacionāru un sociālās aprūpes nodaļa. Ambulatori-konsultatīvajā nodaļā pieņēma 5 ārsti-speciālisti un strādāja 3 palīgkabineti.

Apkopojot publiski pieejamo informāciju, LTRK aicina pašvaldību izvērtēt lietderību turpmākas līdzdalības saglabāšanas nepieciešamību visās trijās ārstniecības iestādēs, izvērtējot visus pamatdarbības un papilddarbības veidus, vai, piemēram, Kārsavas slimnīca nav pievienojama Ludzas medicīnas centram, tādējādi samazinot administratīvos

un netiešos izdevumus, vai vismaz daļu no pakalpojumiem nevar nodot brīvajā tirgū vai nodrošināt tos uz PPP principiem. Pašvaldības sniegtā informācija norāda, ka SIA “Krāslavas slimnīca” ir brīvas telpas iznomāšanai, taču nav saņemta interese par telpu nomu. LTRK aicina Pašvaldību mēģināt atkārtoti uzrunāt privātā sektora pārstāvjus par iespējamo pakalpojumu sniegšanu.

Jebkuri atbalsta instrumenti - papildus piesaistīti līdzekļi no ES fondiem un ERAF, pašvaldības, valsts, kas izlietoti infrastruktūras uzlabošanai, uzturēšanai, iekārtu, inventāra iegādei un tie nav atgriežami, rada negodīgu konkurenci starp tirgus dalībniekiem. LTRK ieskatā, būtiski ir novērtēt maksas pakalpojumu cenas, lai tajās tiktu ietverti visi izdevumi, vai tas atbilst Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 1.un 3.pantā noteiktajam. Publiski pieejamā informācija, piemēram, par SIA “Kārsavas slimnīcas” maksas pakalpojumu cenām, liek apšaubīt, ka cenās iekļauti visi izdevumi. Piemēram, ginekologa, internista apmeklējuma cena ir 10.00 euro, vēdera vai nieru, urīnceļu, prostatas, kā arī vairogdziedzera USS arī 10.00 euro. Neraugoties, ka pašvaldība Vēstulē vairākkārt ir norādījusi, ka “pakalpojumu cenas nekropļo tirgus cenu politiku un sniegtie pakalpojumi neierobežo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu brīvajā tirgus nišā, neierobežoti piemērojot pārdošanas veicināšanas paņēmienus un piesaistot potenciālos klientus”, minētais prasa padziļinātu izvērtējumu. LTRK ieskatā, ja gadījumā “cenas nesedz pilnu (arī to, kas iegādāta piesaistot citus finanšu instrumentus un kuri nav jāatgriež) pašizmaksu”, saskatāmas godīgu konkurenci kropļojošas pazīmes.

LTRK rīcībā esošā informācija liecina, ka Konkurences padome šobrīd izstrādā apkopojumu par Konkurences padomes 2020. un 2021. gadā sniegtajiem atzinumiem par publisko personu kapitālsabiedrību darbību veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas jomā. Šajā apkopojumā plānots ietvert informāciju par Konkurences padomes atzinumos pausto viedokli un izdarītajiem secinājumiem par publisku personu kapitālsabiedrību sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, to sniegšanas pamatotību un nepieciešamību, un iespējamo privātā sektora iesaisti veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā iedzīvotājiem, kā arī ietverti NVO sniegtie viedokļi par problēmām veselības aprūpes nozarē saistībā ar publisku personu darbību. LTRK aicina Pašvaldību sazināties ar Konkurences padomi un rast iespēju iepazīties ar sagatavoto apkopojumu un to izmantot, lēmējot par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu.

LTRK aicina Pašvaldību, kad tā būs pieņēmusi lēmumu, informēt par to gan LTRK, gan citas uzņēmumus pārstāvošās organizācijas, ar ko tika veiktas konsultācijas kapitālsabiedrības līdzdalības izvērtēšanas procesā.

BIEDRĪBA „LATVIJAS ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS UZŅĒMUMU ASOCIĀCIJA”

Atbildot uz Ludzas novada pašvaldības 2022.gada 4.aprīļa vēstuli Nr.3.1.1.8/2022/1260-N par Ludzas novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) dalības kapitālsabiedrībās SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD” izvērtēšanu, informējam, ka biedrības “Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija” (turpmāk – biedrība) mērķi un uzdevumi neparedz tiesības veikt tās biedru darbības atbilstībai normatīvo aktu prasībām un publiskas personas līdzdalības kapitālsabiedrībā izvērtējumu. Šajā atbildes vēstulē paustais SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD” darbības novērtējums ir biedrības viedoklis, kas sniegts, balstoties uz vēstulē aprakstītajiem apstākļiem un biedrības ilggadējo sadarbību ar SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, un nav saistošs citām personām vai iestādēm.

1. SIA “Ludzas apsaimniekotājs” kopš 2018.gada ir biedrības kā nozares asociācijas biedrs un aktīvi piedalās biedrības darbībā, savukārt, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD” nav biedrības biedri;

2. SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD”, saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu, likumu “Par pašvaldībām” un atbilstošiem līgumiem “Par ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu” sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus dažādās Ludzas novada Ludzas, Kārsavas un Zilupes pilsētās;

3. SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD”, kā pašvaldības kapitālsabiedrību darbība noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas ietvaros ir uzskatāmas par komercdarbību. Kapitālsabiedrības veic darbības, kas atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam gadījumam, kad publiska persona komercdarbību var veikt stratēģiski svarīgā nozarē, jo kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radīti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un izriet no pašvaldības vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā.

4. SIA “Ludzas apsaimniekotājs” darbība ir balstīta uz uzkrāto pieredzi ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas jomā un ir vērtējama kā mērķtiecīga un vērsta uz kapitālsabiedrībai noteikto darbības rezultātu sasniegšanu, veicinot uzņēmumu stabilitāti un ilgtspējīgu attīstību. Biedrības ieskatā kapitālsabiedrība tai noteiktos uzdevumus veic efektīvi, un tādējādi no sabiedrības interešu viedokļa - pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībās ir labākais risinājums, un tas ir samērīgs sabiedrības labklājības veicināšanas veids;

5. Kapitālsabiedrību SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD”, pamatdarbības pakalpojumi ir ūdenssaimniecības pakalpojumi (ūdens ieguve, attīrīšana un sadale, notekūdeņu savākšana un attīrīšana), un šo pakalpojumu sniegšana ir piesaistīta konkrētai lokālai teritorijai un infrastruktūrai – centralizētām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām. Biedrības rīcībā nav informācijas par citiem tirgus dalībniekiem, kuru kapacitāte būtu pietiekama ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai atbilstoši normatīvo tiesību aktu prasībām Ludzas novada apdzīvotajās vietās, kā arī nav iespējams izvērtēt alternatīvas tirgus iespējas tiešā veidā – lai gan tiesiskais regulējums neaizliedz tirgū ienākt arī citiem ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējiem, vienlaikus alternatīvas infrastruktūras izbūve visticamāk nav samērīga ar tirgus pieprasījumu.

Biedrības ieskatā pašvaldībai ir nepieciešams saglabāt dalību visos ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedzošajos uzņēmumos, tajā skaitā SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks” un SIA “Zilupes LTD”, nodrošinot normatīvo tiesību aktu prasībām atbilstošu, sabiedrībai pieejamu un ilgtspējīgu pašvaldības deleģēto autonomo pakalpojumu sniegšanu, kā arī atbilstošu pakalpojumu sniegšana ilgtermiņā, vienlaikus saglabājot ekonomiski pamatotu un samērīgu maksu par šiem pakalpojumiem, nav iespējama bez pašvaldības kā kapitāldaļu turētāja iesaistes kopējas teritorijas attīstības stratēģijas īstenošanā un finanšu resursu piesaistes nodrošināšanā. Balstoties uz biedrības biedru pieredzi un līdzšinējo sadarbību ar Latvijas pašvaldībām, ilgtspējīga ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšana visas pašvaldības (novada) robežās visveiksmīgāk ir īstenojama, reorganizējot esošos ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējus, tos apvienojot vienā lielā pakalpojumu sniedzējā. Tādējādi ir iespējams konsolidēt gan finanšu kapacitāti, kas nepieciešama sistēmu uzturēšanai un investīciju un attīstības projektu realizācijai, gan pieredzējušus un zinošus speciālistus, kas nodrošina sistēmu atbilstošu ekspluatāciju. Nepilnības ūdenssaimniecības sistēmu darbībā un pakalpojumu organizēšanā Valsts kontroles revīzijas ziņojumā “Notekūdeņu savākšanā, novadīšanā un attīrīšanā joprojām daudz izaicinājumu” ir identificēts kā būtisks problēmjautājums tieši mazajās ūdenssaimniecībās. Minētās nepilnības var radīt ne tikai nekvalitatīva pakalpojuma sniegšanas gadījumus, bet arī vides piesārņojuma riskus. Ievērojot iepriekš minēto, rekomendējam Ludzas novada domei izskatīt iespējas

apvienot/reorganizēt novadā esošos uzņēmumus, kas sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus.

Latvijas siltumuzņēmumu asociācija

Atbildot uz Ludzas novada pašvaldības 2022.gada 4.aprīļa vēstulē Nr. 3.1.1.8/2022/1258-N izteikto lūgumu sniegt atzinumu par Ludzas novada pašvaldības līdzdalības saglabāšanu novada kapitālsabiedrībās, Latvijas siltumuzņēmumu asociācija sniedz sekojošu viedokli.

Latvijas siltumuzņēmumu asociācija (LSUA), tika izveidota 1993.gadā, ar sākotnējo mērķi – informācijas un zināšanu sniegšanu par centralizēto siltumapgādi (CSA), sadarbības veidošanu asociācijas biedru un piesaistīto organizāciju starpā, energoefektivitātes veicināšanu siltumapgādes sistēmās, iesaistīšanos likumdošanas aktu un normatīvu veidošanā, sadarbības veidošanā ar organizācijām, kas saistītas ar centralizēto siltumapgādi. Šobrīd LSUA biedru vidū ir gan dažādās Latvijas pilsētās darbojošies CSA uzņēmumi, gan saistītajās nozarēs strādājoši uzņēmumi, kā arī individuālie biedri – enerģētikas eksperti.

Uzskatām, ka nozīmīgākā LSUA darba daļa ir saistīta ar biedru interešu pārstāvību un aizstāvību, sekojot līdzi aktualitātēm nozarei aktuālos jautājumos un, gatavojot priekšlikumus dažādu normatīvo aktu grozījumiem un jaunu regulējumu izstrādes procesā. Tāpat nozīmīgs darbs tiek ieguldīts dažādu nacionālās politikas un plānošanas dokumentu izstrādē, jo CSA nozare ir ne tikai siltumenerģijas ražošana un piegāde iedzīvotājiem, bet arī nozīmīgs instruments valsts energoefektivitātes un dekarbonizācijas mērķu sasniegšanai. LSUA ir nozīmīgs katra biedra ieguldījums, lai kopā veidotu stabilu, uz attīstību un ilgtspēju virzītu darbības vidi.

Nemot vērā Konkurences likuma nosacījumus un iepriekš minēto, informējam, ka LSUA neveic CSA nozares konkurences apstākļu analīzi Latvijas pilsētās, kā arī LSUA nav tiesīga izvērtēt un ietekmēt konkrētu uzņēmumu saimnieciskās darbības ietekmi uz konkurences apstākļiem un pašvaldību lēmumus par līdzdalību nozares uzņēmumos.

LSUA darbība ir vērsta uz centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozares attīstības veicināšanu, apzinot, apkopojot un izvērtējot viedokļus un priekšlikumus ar siltumapgādi un aukstumapgādi saistītos organizatoriskajos un tehniskajos jautājumos, kā arī veicot aktīvu darbu problēmu risināšanā, apkopojot un sagatavojot priekšlikumus valsts un pašvaldību institūcijām.

Tāpat vēlamies norādīt, ka:

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmo daļu publiska persona komercdarbību var veikt šādos gadījumos:

- tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Atbilstoši likumā “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam, viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus tai skaitā siltumapgādi.

Attiecībā uz Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajiem priekšnosacījumiem komercdarbības veikšanai jāņem vērā, ka:

1. Siltumapgāde ir stratēģiski svarīga nozare, jo nodrošina sabiedrisko pakalpojumu – centralizētu siltumapgādi, ko regulē speciāli normatīvie akti, nosakot īpašas prasības pakalpojuma sniegšanai. Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 4.panta pirmo daļu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs ir tāds komersants,

kurš sniedz pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā tiek regulēta ar šo likumu. Saskaņā ar Enerģētikas likumu, energoapgādes komersants ir licencēts komersants, kas nodarbojas ar energoapgādi. Siltumenerģijas apgādes pakalpojuma tarifu regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulators, kas arī vērtē izmaksu pamatotību.

2. Kapitālsabiedrības darbojas nozarē, kam infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi ar ilgu atmaksāšanās laiku. Šo projektu mērķis ir vides kvalitātes saglabāšana, aizsardzība un uzlabošana. To rezultātā ir nodrošināta pieejamība kvalitatīviem siltumapgādes pakalpojumiem. Ar ES līdzfinansējumu realizētajiem projektiem ir 5 gadu pēcuzraudzības periods, kā laikā projektā radītais īpašums vai īpašums, kas guvis labumu projekta rezultātā, nedrīkst mainīt īpašnieku vai arī nedrīkst tikt iznomāts. Ja projekta ietvaros tiek veiktas investīcijas pārvades un sadales sistēmā, tad daļēja pēcuzraudzība turpinās visā investīciju dzīves cikla garumā. Siltumtīklu dzīves cikls ir 30 gadi.

3. Apdzīvotās vietās, kur nav nodrošināta centralizēta dabasgāzes infrastruktūra, centralizēto siltumapgādes siltumavotos ir jāuzstāda šķeldas apkures katli, kas ir būtiski dārgāki nekā gāzes apkures katli kā arī tiem ir lielākas apkalpošanas un uzturēšanas izmaksas. Lai kurinātu ar biomasu ir nepieciešamas 5-7 reizes lielākas investīcijas 1 MW jaudas uzstādīšanai. Turklāt siltumavotos ir jābūt pietiekamām rezervēs jaudām, lai centralizētā siltumapgāde tiktu nepārtraukti nodrošināta arī avārijas situācijās un netipiski aukstās ziemās. Papildus riski, kas ietekmē investīciju atmaksāšanās laiku, ir neprognozējami klimatiskie apstākļi, ko potenciālais investors nevar ietekmēt, bet uzstādītajām jaudām ir jānodrošina siltumapgāde arī aukstās ziemās.

4. Siltumapgāde ir nozare ar augstu kvalitātes standartu un augstām vides prasībām, jo patērētāji ir iedzīvotāji. Standarta pazemināšana nav pieļaujama. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” viens no mērķiem ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus pakalpojumus, kuru tarifi atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kas nozīmē, ka siltumenerģijas ražošana, pārvade un sadale ir nozare, kurā ir nepieciešams augsts kvalitātes standarts. Radot iespējas lielākam klientu skaitam pieslēgties pie centralizētās apkures sistēmas, tiek nodrošināts mazāks gaisa piesārņojums nekā tad, ja darbojas daudz mazas privātas katlumājas, kuru piesārņojošo darbību nereglamentē Latvijas normatīvie akti.